

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 171.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JULY 23rd, 1930.

LETO XXXII.—VOL XXXII.

Dež ni mogel pregnati vročine. Nov vročinski val je na potu

Zanimive slovenske vesti iz slovenskih naselbin širne Amerike

Dež, ki je pričel padati v pondeljek proti večeru in je padal potem še včeraj, nì mogel pregnati popolnoma silne vročine, ki že pet dni muči ljudi. Dež je nastal, potem ko je termometer kazal 94 stopinj. Tisoče ljudi v Clevelandu in drugod je spalo pod milim nebom. V torek zjutraj je topomer sicer padel na 70, prvič v petih dnehovih, toda poleg dežja je vladala sopara, tako da ni bilo ravno prijetno. In tudi hladnejšega vremena ne dobimo še zlepja, kot se je izjavil vremenski prorok Noyes v Clevelandu. Nov vročinski val je na potu sem. Zadnje dneve in Clevelandu še ni bilo tako hudo kot po ostali državi Ohio. Dočim v Clevelandu topomer ni presegel 100 stopinj ob nobenem dnevu, pa so mesta v srednjem in južnem delu države imela skoro vsa nad sto stopinj. Enajst oseb je zopet umrlo radi vročine v državi Ohio, dočim se poroča iz ostalih držav o najmanj 200 smrtnih slučajih v enem samem dnevu. Tisoče ljudi je onemogoč radi vročine in so jih morali prepeljati ali v bolnice ali na domove. Na mnogih farmah se je vnela trava radi vročine, in ponokod so že grozili požari, ko je proti večer začel padati dež, ki je pogasil ogenj. Ena tovarna v Clevelandu se je spomnila svojih delavcev, ki so trpeli radi vročine. To je Thompson Products Co., ki je svoje delavce poslala radi vročine domov, ne da bi jim plača utrgala.

Delavske razmere v Jolietu, Ill., so zelo slabe, kot sporocajo rojaki od tam. V istem mestu je prestal nevarno operacijo John Malešič, dočim je štoklja obiskala družino Frank Wraničarja in prinesla zdravo hčerko. Nekdo je podtaknil ogenj v hiši Frank Nagliča v Krain, Pa., in sicer kar dvakrat, prvič ob 9. uri zvečer, potem pa ob 11. uri. Rojaki so ogenj takoj zadušili. Drugi dan je pa začelo zopet goreti in sicer v garaži, ki je popolnoma pogorela in zraven tudi en hlev. Pri gašenju se je zlasti izkazal rojak Frank Bavdek.

V Dunlop, Pa., je storil samomor rojak Frank Ribarič, ki se je vrzel pod železniški vlak. Kaj je rojaka gnalo v smrt, se ni mogo določiti.

Dve tovarni (Sheet Mills) v Niles, Ohio, kjer je precej naših rojakov, počivajo že od lanskega oktobra, dočim operirajo tri druge s polovičnim delom.

Za sladkorno boleznijo je umrla v Chicagi Frances Bodigar, rojena Keržišnik. Bila je članica SNPJ. Stara je bila 39 let, rojena v Mokronogu na Dolenjskem. Zapušča mater in tri mladoletne otroke.

Mr. John Klobuchar iz Calumeta, Mich., je pred nedavnim praznoval s svojo soprogo 25 letnico svoje poroke. Par dni pozneje ga je pa v rudniku kako nesrečno pobilo, da je moral v bolnico, kjer se mu pa zdravje obrača na bolje.

Nikola Petracič, 18 letni hrvaški rokoborec, je pretekli dni premagal svojega nasprotnika Benu Dishaw v Calumetu. Mladi Petracič je tako razvit za svojo starost in tehta 165 funтов. Boksal se je od mladega.

Obravnavna proti Mrs. Lowther 22. septembra

Jefferson, Ohio, 22. julija. Sodnik Sargent je danes odločil, da se začne obravnavna proti Mrs. Maude Lowther, ki je obtožena, da je ustrežila na prigovaranje Tilby Smitha ženo slednjega, dne 22. septembra. Obenem so odvetniki na smrt obsojenega Smitha vložili zahtevo

načrta, ki je poštna uprava odredila, da se odpravi slika Marthe Washington, žene prvega ameriškega predsednika, z znakom po štiri cente. Na mesto Mrs. Washington bo odsele na teh znakih glava bivšega predsednika Wm. Tafta, a za Martho so preskrbeli izvanredno znanko, ki bo izdana leta 1932, tako da se ženske ne bodo kregale.

Frank Černe bi se včeraj skoro ponesrečil

Naš "Jaka" je že enkrat svetoval, da postavlja brzjavno drogo po Chardon Hill iz gumija ali kavčuka, in tak drog bi prav dobro prišel v torek dopoldne načemu Francetu Černetu, slovenskemu zlatarju, 6033 St. Clair Ave. Okoli 10. ure je vozil po Chardon klancu navzdol proti Clevelandu z Nash avtomobilom. Pot je bila precej polzka radi dežja, in ko je Frank hotel prisiti za zavoro, je zavrešalo spredaj, zavrešalo zadaj, in avto je planil navzdol in pridiral direktno v velik brzjavni drog, katerega je takoj odlomil kobil, ki ga prerezal, nakar je drog padel na Černetov avtomobil. Po čudežnem naključju se Francetu ni zgodilo nič drugačega kot da je doživel velik strah. Bil je sam v avtomobilu, ki je ves razbit. Avto klub je preskrbel, da so avto odstranili s poto, dočim je Frank prestrašen prišel domov, da pove svojo srečno-nesrečno zgodbod. Človek pač ne ve, kaj kaj čaka.

Žganje je drago v malih steklenicah

Buffalo, 22. julija. Colninski uradniki so tu prijeli nekega avtomobilista, ki se je vračal iz obiska v Kanadi. Imel je dobro premišljen načrt, kako bo spravil en kvort pristnega iz Kanade v Zed. države. Žganje v kvortu je razdelil na 22 malih steklenic, katerih vsaka je držala dve unci. Te steklenice je skril po avtomobilu. Toda nadzorniki so jih opazili, in avtomobilist je moral plačati \$100 kazni, \$5.00 za vsako steklenico. Ako bi žganje v kvortu utihotapil, bi plačal samo \$5.00.

* Resigniral je George Čičerin, ruski minister za zunanjje zadec.

Mladina se zabava s sedenjem na drevesih

Zakaj dobi država Ohio sa-
mo enega novega za-
stopnika v kongres

Potniški zrakoplov se raz-
letel v zraku; šest
oseb je mrtvih

Sodnik je dobil žganje iz
policijske postaje,
trdi župan

Washington, 22. julija. Senator Vanderberg iz Michigana, ki je načelnik senatnega odbora za novo razdelitev kongresnih okrajev, je danes povedal, zakaj dobi država Ohio samo enega novega kongresmana namesto pričakovanih treh. Obenem je tudi razložil, kako je mogoče, da zgubi Pennsylvania enega kongresmana, dasi je zadnjih deset let bolj napredovala v prebivalstvu kot n. pr. država Michigan, ki bo dobila kar štiri nove kongresmane. Vzroki so: V poslanskih zbornicah ne sme biti več kot 435 poslancev, četudi se prebivalstvo množi. Drugič, računalo se je, da bo država Ohio mnogo bolj napredovala v prebivalstvu, kot so pa končne številke v resnici pokazale. Tretjič, količnik za izvolitev kongresmanov se bo spremenil. Dočim se je doslej izvolil približno en kongresman na vseh 220,000 ljudi, bo po novi razdelitvi prišel le en kongresman na 280,000 oseb. Leta 1920 so našteli v Ohio 4,767,121 prebivalcev, in to število deljeno z 219,000, opravljeno je država Ohio do 22 kongresmanov. Letos so našteli v Ohio 6,605,953 in če to število razdelimo z 280,000, dobimo 23. Kongres ni želen, da bi se zvišalo število članov zbornice, ker je že sedaj težko poslovati s 435 poslanci, zato je raje dvignil količnik, da ostane število po starem.

V bolnico

V Lakeside bolnico se je moral podati rojak Joseph Sajovec, 1467 Larchmont Rd. Podvreči se bo moral operaciji na očeh. Prijatelji so prošenji, da ga obisijo.

Meopham, Anglija, 22. julija. Šest oseb, med njimi grofica Edman, ena najlepših žensk v Angliji ter osebna prijateljica prestolonaslednika, je bilo ubitih, ko se je v zraku razletel potniški zrakoplov, v katerem so se nahajale same odlične osebe, ki so se vrátili iz nekega letovišča v Franciji domov v Anglijo. Zrakoplov se je razletel na drobne kose. Med ubitimi je tudi Mrs. Henrik Laeffler, tako poznana ženska, nadalje markiz Dufferin in Sir Edward Ward, podpolkovnik George Henderson, odličen zrakoplovec. Bilo je pozno popoldne ko je nad romantičnim malim mestecem Meopham nastala visoko gori v zraku strahovita razstrelba. Ljudje, ki so pogledali navzgor, so videli, kako se je razletel veliki zrakoplov na drobne kose. Trupla potnikov so kmalu potem začela padati med grmičevje malega vrta nekega meščana. Eno krilo zrakoplova so našli razdrobljeno več kot dve milji daleč. Današnja nesreča je ena najboljših v zgodovini angleške avijatike.

Mladi postopač

Policija je dobla na St. Clair Ave. in 18. cesti 10 letnega Edwarda Kowanowske, ki se je namazal po obrazu s črno barvo in "odšel po svetu." Prepeljali so ga na policijsko postajo, kjer pa ni mogel povedati, kako je imel materi, dočim mu je oče umrl, niti ni vedel, kje stanuje. Njegova slika je priobčena v časopisih, in najbrž bo mladega postopača prišla iskat mati. Nahaja se v zavodu za mladino.

Youngstown, 22. julija. Župan Joseph L. Hefferman je danes javno povedal ime nekega jako upijivnega sodnika v tem mestu, katerega je obdolžil, da je dobil večje množine žganja, ki je bilo pred nedavnim ukradeno iz tukajne glavne policijske postaje. James Doran, bivši prohibicijski komisar, ki je preiskoval zadevo, je naznani, da ima dokaze proti sodniku na rokah, in da bo vreda nemudoma nastopila proti dotičnemu sodniku, ako župan Hefferman tako zahteva. Župan je odgovoren za zaplenjeno žganje na policijski postaji, in ker je žganje vedno primanjkovalo, je končno dobil detektive, ki so zadevo začeli preiskovati, dokler niso prišli na sled žganju, ki se je nahajalo v hiši sodnika, ki je žganje rabil, da je gostil svoje prijatelje ali pa podarjal žganje drugim. Zvezni prohibicijski agenti so med tem upeljali lastno preiskavo, in so dobili dva policijska, ki sta nosila žganje iz policijske postaje. Oba policista sta bila suspendirana, toda po upeljani preiskavi sta bila zopet sprejeta v službo.

25c klobuki

Opcarjam na oglas trgovine Grdin's Shoppe, ki ima tedeni na razprodaji fine ženske slaminke in klobuke, katere dolne za samo 25c, 50c, \$1.00 in najcenejše po \$1.95. Svilene oblike po \$2.95, in razprodaja finih nogavic po \$1.00. Trgovino priporočamo našim Slovenkom.

Iz Kanade

Iz Kanade pošljata pozdrave Hanley in S. Mahnič, ki sta oba zaposljena pri tvrdki Grdina & Sons.

Rdečkarji so preklinjali kongresmane, ki preiskujejo njih delo

Narodno glasovanje je pregnalo župana v Detroitu iz urada

Beacon, N. Y., 22. julija. Komunisti so danes kričali napram kongresmanom, ki so bili izvoljeni, da preiskujejo poslovanje komunistov v Zedinjenih državah, psovke kot: "Morilci! Kapitalisti!" Nad 300 komunistov se nahaja tu na neki farmi, in kongresmani, ki so prišli, da jih obiščejo, so se skoro ustršili grozčih obrazov na pol nagib komunistov, ki imajo tu svojo naselbino. Živžgali so jim neprestano in jih izvili. Neki komunistični trobentci, oblečeni v kratke rdeče hlače in nič drugega, je dal znamenje s trobento, da so prišli nepričakovani obiskovalci. Od vseh strani so se pričeli zbirati komunisti, moški, ženske in otroci. Morris Yudin, načelnik taborišča, je pozdravil kongresmane z besedami: "Hocete videti taborišče?" O. K. Vodil vas bom okoli. Kongresmani so se podali proti hribu, kjer je zborovalna dvorana komunistov. Od vseh strani so slednji prihajali. Na vprašanje, če bodo imeli zborovanje, je vodja odgovoril, da se vrši v kratek. Ko so bili zbrani, je govornik začel: "Naj živi sovjetska Rusija. V peklo z Ameriko. Doli s kapitalističnimi morilci! Vrag naj vzame kongresni oddor! Vi ste tu na privaten posetstvo le, ker vas trpimo. Vi lahko preiskujete, vi lahko morite, toda nikdar se vam ne bo posrečilo uničiti komunistični stranco. Vi lahko pošljate svoje proklete sinove v vojno, toda delavce ne boste več dobili."

Detroit, 22. julija. Charles Bowles je bil danes odstavljen iz urada kot župan mesta Detroit. To je bilo prvo enako glasovanje v kakem večjem mestu Zed. držav, ki se je kdaj vršilo. Da gre župan Bowles iz urada je glasovalo 120,863 državljanov, in da ostane v uradu je glasovalo 89,907 državljanov. Ljudje so se silno zanimali za to volitve, ker je več kot 200,000 državljanov prišlo na volišče. Župan Bowles je izjavil, da je imel samo 12 dni časa, da je vodil kampanjo. Županski urad je sedaj glasom postave izpraznjen, toda Bowles bo ostal v uradu, dokler ni izvoljen njegov naslednik. Odvoljeni župan pa postane avtomatično kandidat za zopetno izvolitev, dočim mora njegov proti-kandidat dobiti najmanj 14,700 podpisov, ako želi, da pride njegovo ime na volivni listek. Mestni clerk mora tekem petih dni razpisati vse volitve, ki se morajo vršiti najmanj 30 dni pozneje. Bowles je bil prvotno izvoljen s pomočjo Anti-saloon lige, toda ko je postal župan, so ga začeli časopisi napadati, če, da je odpril mestna vrata gemblarjem na stežaj. Ko je policijski načelnik aretiliral 300 gemblarjev, ga je župan odpustil iz urada, nakar se je začela agitacija, da se župana odpokliče.

Grob suhača je popolno pozabljen

Columbus, O., 22. julija. Suhačka liga države Ohio pač ne časti spomin svojega največjega apostolja. Grob Wayne B. Wheelerja je tako zapuščen, da so časnikarji obrnili pozornost suhačke lige na to dejstvo, in je moral na zdornik pokopališča iskati šele načrte, da pronadje, kje se nahaja grob. Slednji se je vdrl in postal pozabljen. Noben kamén, nobena cvetlica ne kaže prostora, kje leži pokopan mož, ki je pravzaprav direktno povzročil, da smo dobili prohibicijo v Zed. državah. Sedaj so suhači začeli nabirati prispevke, da okrasijo grob.

Zadavljeni dekle najde-
no v avtomobilu

Detroit, Mich., 22. julija. V malem avtomobilu so včeraj našli 23 letno Lillian Ferguson zadržljeno z nekim moškim robcem. Zaprlji so njenega ljubimca, ki je izjavil, da se sploh ne more spominjati kaj se je zgodilo.

"K Ljubljancanki"

V nedeljo priredi društvo Doslužencev svoj izlet na Perkovičev farmo, ali po domače rečeno "pri Ljubljancanki". Piknik tega društva na omenjenem prostoru so bili še vedno uspešni, in upamo, da bo tudi to pot občinstvo v lepem številu posetilo prijazni izlet. State Route št. 94 vodi naravnost do farme.

Manager skoro zgorel?

Mestni manager Morgan se je peljal včeraj proti mestni bolniči, da jo nadzoruje. Spomota pa je nekaj vnebo v njegovem avtomobilu, ki je začel goreti. Šofor je še pravočasno ustavil avto in s pomočjo takoj prihitenih policirov so ogenj pogasili, predno jih vrgel v vodo.

Otroci so bili zadavljeni.

Oče pahnil tri svoje otro-
ke v vodo

Martinsburg, W. Va., 22. julija. Taylor Hott, 35 let star, delavec v tem mestu, je pahnil sinčki tri svoje otroke v neko mlačku, kjer so otroci poginili. Starci so bili 7, 6 in 4 leta. Oče je pozneje priznal svoj zločin. Avtapsija trupel je dokazala obenem, da je oče otroke prej umoril, predno jih je vrgel v vodo.

Otroci so bili zadavljeni. Oče se je izjavil, da je preveč reven, da bi živel otroke.

Pozor, člani društva!

V petek, 25. julija, je zadnji dan, ko morete plačati svoje društvene asesmente pri raznih društvi. Bodite točni v plačilu, da vas ne zadene suspendacija, ki vam v slučaju nesreč ali bolezni, lahko mnogo škode.

Izredna seja

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
 Za Cleveland po raznalačih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.00
 Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.

Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopisne in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRK, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 171. Wed. Jul. 23rd, 1930.

Vedno naprej

V današnji številki je priobčen mesečni račun Slovenske Dobrodelenne Zveze za mesec junij. Iz podanih številk razvidimo, da je Slovenska Dobrodelenna Zveza napredovala tekom meseca junija za \$16,102.84, kar je pač vsega upoštevanja vredna sveta.

Kljub temu, da so bila izplačila tekom meseca junija visoka, in so znašala nad \$7,500.00, pa je v blagajni ostalo več kot se enkrat toliko preostanka. V veliki meri k taku velikemu preostanku so pomagale obresti, katero članstvo plačuje na posojene prve vknjižbe.

Za smrtnino je Zveza plačala tekom meseca junija \$2,333.34, za odpravnino pa sto dolarjev. Bolniška podpora je bila omenjeni mesec precej nizka, ker je znašala le \$3,011.50. Za porode se je plačalo \$195.00, za operacije \$300.00 in za izvadeno podporo pa \$150.00.

Zveza je štela koncem meseca junija v oddelku za odrastle 6,767 članov in članic, dočim se je nahajalo v mladinskem oddelek 2,888 dečkov in deklic, ali skupaj vsega članstva 9,655. Skupna blagajna vsega premoženja izkazuje lepo sveto \$752,677.17. To boste tudi pozneje čitali v polletnem računu, ko bo priobčen.

Na asesmentu je članstvo tekom junija meseca vplačalo \$14,420.06, dočim so prinesle obresti nekaj nad \$9,200.00. To so obresti od treh mesecev, kar znači, da prinašajo obresti na leto od vloženega denarja že skoro \$40,000, ali skoro toliko kot plačuje Zveza na leto za smrtnine.

Odkar Zveza obstoji, in tega je nad 20 let, ni imela še nikdar izvanrednega ali posebnega asesmenta za svoje člane. Od postanka Zveze do danes se snaja z rednim asesmentom in pri tem se je premoženje zveze lepo množilo. Tako odrastli kot mladinski oddelki sijajno napredujeta.

Hvaležni moramo tudi biti, da število bolnikov zadnje mesece ni toliko kot je bilo tekom zime. Povprečno se mesečno plačuje en tisoč dolarjev manj bolniške podpore kot se jo je plačevalo v zimskih mesecih. Tudi operacije so se precej znižale, kar pomeni večje zdravje članov in članic, pa tudi boljši napredok za blagajno. Znajo priti mogoče epidemije, in tedaj bo treba plačevati točno in sigurno zahtevano in zasluženo podporo.

Slovenska Dobrodelenna Zveza je bratska podpora organizacija, katere edini namen je deliti svojim članom, in članicam bolniško in drugo podporo. In ker je njeno posovanje omejeno samo na državo Ohio, je posovanje toliko bolj urejeno in točno, toliko večji sporazum prevladuje med članstvom in med glavnim odborom. Vsek nesporazum se lahko takoj poravna po bratski in prijateljsko v zadovoljnost vseh. Saj priča za slogan v edinstvu, ki vladva pri Slovenski Dobrodeleni Zvezi, znamenito dejstvo, da glavni potorni odbor nima nobenega posla.

Zveza ima sedaj kampanjo za pridobitev novega članstva. Kampanja se bo zaključila z ogromnim piknikom, ki se vrši dne 31. avgusta na Goriškem prostorih v Randallu. Tedaj bodo razdeljene izvanredne nagrade, obenem se bo pa tudi določilo, kdo bo deležen srebrne kupe, ki se pošilja od društva do društva, ki je v tekoči kampanji pridobil največ novih članov.

Za Zvezo delovati je lahko. Prvič, ker nima visokih asesmentov, ker ima sijajno poslujočo upravo, ker nima nikdar nobenih naklad, in ker deli sorazmerno večje podpore kot ktera druga slovenska bratska organizacija. Poleg bolniške podpore, ki jo Zveza deli, dobivajo člani lahko še podpore za poškodbe, za operacije, matere članice dobivajo porodno podporo, revni člani dobivajo izvanredno podporo, in ko boste ostareli, in ne boste več zmožni za delo, boste pogled bočniške podpore dobivali še pokojnino.

To je vzrok, da storite sebi, zvezni in narodu samemu dobro delo, ako vpišete vašega prijatelja v to fino bratsko organizacijo. Profit bo imela Zveza in vi. Še je stotin v tisočih naših ljudi, Slovencov in Hrvatov v Ohio, ki niso pri Zvezi, in ki bi radi pristopili, ako bi jim kdo vso stvar pravilno razložil.

NAJSTAREJŠI ČLOVEK SVETA

Mnogo so že pisali časopisi o najstarejših ljudeh sveta. Enkrat je bil to Kitajec, enkrat Turek, drugič pa spet kdo drugi. Zaenkrat nas najbolj zanimal 160 letni Zaro Ago, ki je sedaj v Ameriki.

Zaro Ago je turški težak v pristanišču Carigrada in Galata. Te dni se je vkrcal na preko-oceanski parnik in se s tem odzval povabilu newyorškega protialkoholnega društva in nekega filmskega podjetja v Hollywood. Zaro Ago navaja kot svoj rojstni datum leto 1770. in šteje torej letos 160 let. Sicer si ljudje zunaj meja turške države še petajo, da njegova starost ni nobensko potrjena, toda to so le kom dolgoletnih bojev, o kaki

drugi rani ali bolezni pa sploh ni govor.

S 35 leti najdemo Zaro Ago v Egiptu, kjer je služil kot prostovoljec v Napoleonovi armadi. Še danes govorí o svojem takratnem poveljniku z občudovanjem in rešpektom in pri tem ne pozabi povedati, da Napoleon ni bil navaden človek, ampak sin šejtana (vraga). "Kot vsak smrtnik pa je napravil tudi kakke napake, ki pa jih je moral draga plačati." Kot hraber bovec svojega poveljnika je bil Zaro Ago povišan in celo odlikovan.

Po izpraznitvi Egipta se je naš hrabri vojak peljal z ladjo na otok Krf. Tu je ostal do dne, ko je sedem otokov v današnjih grških vodah proglašilo republiko pod rusko-turškim protektoratom. Pri tej priliki pa je s turško jadrnico potoval skozi Dardanele in se tam ponudil Ali paši Pepeleniju v službo. Ta ga je sprejel. Zaro Ago je bil imenovan za sultanova krvnika in je z veseljem sekal glave kaznjencem. V tem času se je tudi četrtič poročil. Dvakrat se je že preje na Kavkazu in enkrat na Krfu. Tretja soproga mu je povila 6 otrok.

Zaro Ago se še dobro spominja grške osvobodilne borbe, pri kateri je tudi sam sodeloval, seveda v turški armadi. Bil je pehotni narednik in se je vedno nahajal v neposredni bližini paše, ki se mu je tedaj le s težavo posrečilo, da je preprečil popoln poraz turških čet. Bilo je to v bitti pri Dervenjanu. Zaro se tudi spominja grškega junaka Colocontronisa in pravi o njem, da je bil pameten, prevdaren in odločen mož. Po revoluciji v Grčiji — bil je tedaj star 60 let — se je zopet napotil v Carigrad. V Carigradu pa so že očividno pozabili nanj in se niso več spominjali službe, ki jo je nekdaj vršil in obljudil, ki so mu jih dali. Zastonj je poskušal priti do sultana, da bi mu predločil krivico, ki mu jo delajo. Tako je postal brez kruha. Sile kola lomi in Zaro je postal nosač v carigraskem pristanišču. Med svojimi tovariši si je kmalu priboril ugled in na dan, ko so se predolgo zadržali na tem potopljeni ladji. Ladje se potapljačo navadno z nosom naprej in ker se sprednji del zarije globoko v blato, se ladja ne more prevrniti. "Verjemite mi," je dejal neki potapljač, "da ima potopljeni ladji v sebi nekaj človeškega, kar vpliva tako, da zastane človeku kri v žilah. Ko stopi potapljač prvič na krov potopljene ladje, ga obide tako groza, da bi se dal najraje takoj potegniti nazaj. Vrata kabini se premikajo, kakšne so življenja in jih po možnosti osrečiti. Če se mož v svojem pridobitem poklicu izkaže ne sposobnega, potem je slab zakonski mož, in če misli izključno na svoje delo — izvzemši seveda posebne, kritične dobe — je pravtako slab zakonski mož. Ravno tako ni za zakon mož, ki mu je ljubša tuja družabnost, sport in druge zabave nega družinsko življenje.

Zakonska pogodba ne terja od žene nič manj nego sposobnosti v gospodinjstvu in vzgoji otrok, kateri od moža njejov pridobitni poklic. Tudi žena ostane v zakonu ravno tako prikupna, kakor je bila pred njim. Če zahteva od moža nagnenje in ljubezen, mu mora oboje tudi sama dajati.

Zal, da daje večina moških dražestnim ženskam prednost pred stvarnimi in sposobnimi. Seveda pa dražest in sposobnost nista nezdružljivi; dražest na ženska, ki se zanaša le na to svojo odliko, igra tveganjo igro v žanemarja pri tem svoje najočividnejše dolžnosti. Zakaj srečujemo toliko praznih, abotnih starih žensk? In zakaj toliko zagrenjenih, čemernih žensk v srednjih letih in starosti? Enostavno zato ker so bile nesposobne, da bi se priлагodile življenju in združile sposobnost z vedrostjo in ljubostjo.

Največje zanimanje za svoje otroke velja kot hvalevredno okupirali zaveznički, je bil Zaro Ago senzacija za inozemce. Vsakdo ga je hotel videti in z njim govoriti. Posebno Francozi so drli v njegovo hišico, ko so zvedeli, da je videl Napoleona in da se je v Egiptu celo pod njim boril. Nekemu podjetnemu Gr-

ku je prišlo tedaj na misel, da bi si s starškom služil denar in res se mu je posrečilo, da je pregovoril Zaro Ago, da je šel z njim v Pariz in se tam kazal občinstvu. In res je bil tedaj naš 145 letni junak v Parizu senzacija. Vse ga je drlo gledat in blagajna je bila polna. Po svojem povratku sta bila Zaro Ago in njegov manažer precej bogata človeka.

Še enkrat se je proslavil Zaro Ago v vsej svoji starosti. Ko so Turki prepodili Grke iz Male Azije in ko so morali tudi vezniki izprazniti Carigrad, je Zaro Ago korakal na čelu zmagovite turške armade pri vhodu v Carigrad. Oblečen je bil v uniformo, ki jo je nosil še pod Napoleonom, in jahal krasnega belca, ki mu ga je podaril Kemal paša. Tedaj so ga slavili ves dan in turška vlada mu je obljubila izpolnitve ene njegove želje. In kaj si je zaželet naš junak: svojo 14. ženo v starosti 15 let. Tako so mu jo preskrbeli. Raztega ga je Kemalova vlada za plačilo njegove domovinske ljudi.

ŽENA NAJ SVOJO NALOGO UME

"Vsaka žena naj se na svojo nalogu razume." Ta izvrstni nasvet je dala nedavno mlajšemu ženskemu rodu pesnica Annie Swan. "Kajti," je dodala, "mnogo zakonov ponesreči po mojem mnenju, zato, ker žena ne zna voditi gospodinstva. Tudi bi morala vsaka žena vedeti, kako je treba z zakonskim možem ravnavati."

Glavni vzrok vsega zla je v tem, da se toliko mladih žensk obupno prizadeva, da bi dobole moža, ko ga pa imajo, pa zabljujajo na najenostavnnejše dolžnosti. Večinoma je temu vzrok njihova neizkušnost in sebičnost.

Za pravilno vodstvo gospodinstva je treba mnogo umnosti in izkušenj in nasproti mora imeti žena mnogo razumevanja, mnoga življenske modrosti. Mnogo je žensk, ki misljijo, da imajo dolžnosti le nasproti sebi in da so storile svoje dolžnosti že s tem, da so pred olтарjem rekle "da." Resnost življenja pa začenja še le po medenih tednih.

V zakonu mora mož skrbeti za prehrano družine, ščititi ženo in otroke pred vsemi neprilika in življenja in jih po možnosti osrečiti. Če se mož v svojem pridobitem poklicu izkaže ne sposobnega, potem je slab zakonski mož, in če misli izključno na svoje delo — izvzemši seveda posebne, kritične dobe — je pravtako slab zakonski mož. Ravno tako ni za zakon mož, ki mu je ljubša tuja družabnost, sport in druge zabave nega družinsko življenje.

Zakonska pogodba ne terja od žene nič manj nego sposobnosti v gospodinjstvu in vzgoji otrok, kateri od moža njejov pridobitni poklic. Tudi žena ostane v zakonu ravno tako prikupna, kakor je bila pred njim. Če zahteva od moža nagnenje in ljubezen, mu mora oboje tudi sama dajati.

Zal, da daje večina moških dražestnim ženskam prednost pred stvarnimi in sposobnimi. Seveda pa dražest in sposobnost nista nezdružljivi; dražest na ženska, ki se zanaša le na to svojo odliko, igra tveganjo igro v žanemarja pri tem svoje najočividnejše dolžnosti. Zakaj srečujemo toliko praznih, abotnih starih žensk?

In zakaj toliko zagrenjenih, čemernih žensk v srednjih letih in starosti? Enostavno zato ker so bile nesposobne, da bi se prilagodile življenju in združile sposobnost z vedrostjo in ljubostjo.

Največje zanimanje za svoje otroke velja kot hvalevredno okupirali zaveznički, je bil Zaro Ago senzacija za inozemce. Vsakdo ga je hotel videti in z njim govoriti. Posebno Francozi so drli v njegovo hišico, ko so zvedeli, da je videl Napoleona in da se je v Egiptu celo pod njim boril. Nekemu podjetnemu Gr-

ku je prišlo tedaj na misel, da bi si s starškom služil denar in res se mu je posrečilo, da je pregovoril Zaro Ago, da je šel z njim v Pariz in se tam kazal občinstvu. In res je bil tedaj naš 145 letni junak v Parizu senzacija. Vse ga je drlo gledat in blagajna je bila polna. Po svojem povratku sta bila Zaro Ago in njegov manažer precej bogata človeka.

Še enkrat se je proslavil Zaro Ago v vsej svoji starosti. Ko so Turki prepodili Grke iz Male Azije in ko so morali tudi vezniki izprazniti Carigrad, je Zaro Ago korakal na čelu zmagovite turške armade pri vhodu v Carigrad. Oblečen je bil v uniformo, ki jo je nosil še pod Napoleonom, in jahal krasnega belca, ki mu ga je podaril Kemal paša. Tedaj so ga slavili ves dan in turška vlada mu je obljubila izpolnitve ene njegove želje. In kaj si je zaželet naš junak: svojo 14. ženo v starosti 15 let. Tako so mu jo preskrbeli. Raztega ga je Kemalova vlada za plačilo njegove domovinske ljudi.

OBČUTKI NA DNU MORJA

Neki italijanski časopis je te dni opisoval, kakšne občutke imajo potapljači na dnu morja. Vsi potapljači izjavljajo, da napravi na potapljača najgroznejši vtis potopljenja ladja. Ladje se potapljačo navadno z nosom naprej in ker se sprednji del zarije globoko v blato, se ladja ne more prevrniti. "Verjemite mi," je dejal neki potapljač, "da ima potopljeni ladji v sebi nekaj človeškega, kar vpliva tako, da zastane človeku kri v žilah. Ko stopi potapljač prvič na krov potopljene ladje, ga obide tako groza, da bi se dal najraje takoj potegniti nazaj. Vrata kabini se premikajo, kakor da jih zapirajo roke nevidnih ljudi, hitejši sem in tja. Na ladji je vse v redu, vsak predmet je na svojem mestu. Vsa najmanjši val prisne na ladijski zvonec, da zamotok zavzoni, in to je edini glas, ki se sliši v grobni tišini na dnu morja. Največja groza pa obide potapljača, če stopi nenašoma pred zrcalom. Postava v zrcalu nima na sebi nič človeškega. To je prikazen, obdana z mehurji v vseh barvah.

Zakaj toliko žensk v srednjih letih in starosti? Enostavno zato ker so bile nesposobne, da bi se prilagodile življenju in združile sposobnost z vedrostjo in ljubostjo.

Največje zanimanje za svoje otroke velja kot hvalevredno okupirali zaveznički, je bil Zaro Ago senzacija za inozemce. Vsakdo ga je hotel videti in z njim govoriti. Posebno Francozi so drli v njegovo hišico, ko so zvedeli, da je videl Napoleona in da se je v Egiptu celo pod njim boril. Nekemu podjetnemu Gr-

ku je prišlo tedaj na misel, da bi si s starškom služil denar in res se mu je posrečilo, da je pregovoril Zaro Ago, da je šel z njim v Pariz in se tam kazal občinstvu. In res je bil tedaj naš 145 letni junak v Parizu senzacija. Vse ga je drlo gledat in blagajna je bila polna. Po svojem povratku sta bila Zaro Ago in njegov manažer precej bogata človeka.

Še enkrat se je proslavil Zaro Ago v vsej svoji starosti. Ko so Turki prepodili Grke iz Male Azije in ko so morali tudi vezniki izprazniti Carigrad, je Zaro Ago korakal na čelu zmagovite turške armade pri vhodu v Carigrad. Oblečen je bil v uniformo, ki jo je nosil še pod Napoleonom

Glasilo S.D.Z.

Slovenska Dobrodelna Zveza The Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

UST. 18. NOV.
1910.
V DRŽAVI OHIO

INK. 13. MARCA
1914
V DRŽAVI OHIO

Sedež v Cleveland-u, O. 6235 St. Clair Avenue.
Telephone: Endicott 0886.

Imenik gl. odbora za leta 1929-30-31

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GORNICK, 6217 St. Clair Ave.
I. Podpred. FRANK ČERNÉ, 6033 St. Clair Ave.
II. Podpred. JULIA BREZOVAR, 1173 E. 60th St.
Tajnik: PRIMOJ KOGOJ, 6518 Edna Ave.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1652 E. 62nd St.
Zapisnikar: JAMES DEBEVEC, 6117 St. Clair Ave.

NADZORNI ODBOR:

1) JANKO N. ROGELJ, 6207 Schade Ave.
2) LOUIS J. PIRC, 6117 St. Clair Ave.
3) IGNAC SMUK, 6220 St. Clair Ave.

POROTNI ODBOR:

1) LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
2) LOUIS JERKIC, 971 E. 76th St.
3) ALBINA NOVAK, 6030 St. Clair Ave.

FINANČNI ODBOR:

1) FRANK M. JAKŠIĆ, 6111 St. Clair Ave.
2) LEOPOLD KUSHNAR, 19511 Nottingham Rd.
3) JOSEPH LEKAN, 3556 E. 80th St.

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. KERN, 6233 St. Clair Ave.

GLASILLO ZVEZE:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave.

Vse deževne zadeve in tajnike, ki se tejejo Upravnega odbora, naj se pošilja na vrh. tajnika.
Vse pritožbine zadeve, ki jih je rešil društveni potrošni odbor, se pošiljajo na predsednika porotnega odbora
Louis Balant 1808 E. 32nd St., Lorain, O.

Račun med krajevnimi društvami in S. D. Z. za mesec junij, 1930 — Asesment št. 199

Ime društva	Dohodki	Siroški	Članov	Dohodki mlad. oddelka	Siroški mlad. oddelka	Članov mlad. oddelka
1 Slovenec	\$ 1,421.29	\$ 650.50	562	\$ 33.60	\$ 220	
2 Slobodomislne Slovenke	396.13	81.50	213	10.80	72	
3 Slovan	247.00	131.00	109	2.55	17	
4 Sv. Ana	1,709.42	345.93	873	30.30	226	
5 Napredni Slovenci	383.50	63.00	160	7.20	48	
6 Slovenski Dom	455.97	70.50	228	19.35	130	
7 Novi Dom	164.76	293.00	74	3.50	22	
8 Kras	1,167.13	445.00	516	35.40	235	
9 Glas Clevelandskih Delavcev	600.98	117.00	255	13.50	90	
10 Mir	736.94	235.43	367	37.80	252	
11 Danica	294.19	515.00	156	6.60	52	
12 Ribnica	394.43	1,110.50	171	9.30	62	
13 Clevelandski Slovenci	404.29	45.00	187	11.70	78	
14 A. M. Šlomšek	91.46	98.00	48	4.65	31	
15 France Prešeren	364.17	131.00	150	5.40	36	
16 Sv. Ciril in Metod	343.96	201.00	168	7.95	53	
17 Bled	658.82	128.00	315	31.95	216	
18 American Slovenes	379.69	129.00	160	7.65	51	
19 Collinwoodskie Slovence	256.75	77.00	128	8.40	55	
20 Zdržuene Slovence	199.45	468.34	101	7.95	53	
21 Kraljica Miru	224.75	72.50	123	14.40	96	
22 Dom	156.42	83.00	150	5.25	35	
23 Soča	108.77	15.00	47	5.25	113	
24 Bleško Jezero	579.10	37.14	251	16.20		
25 Majniki	163.66	26.50	81	12.45		
26 Euclid	210.20	37.00	99	6.40		
27 Triglav	86.83	26.00	39	2.20		
28 Warrensville	108.53	64	4.65		42	
29 Bratska Sloga	106.33	97.00	45	5.30		
30 Državljan	66.39	60.00	31			
31 Danica	147.33	65	10.85		74	
32 Valentijn Vodnik	156.40	38.00	75	4.50		
33 S. Y. M. C.	90.85	60			30	
34 Sv. Cecilia	298.01	153.00	157	8.85		
35 Martha Washington	136.15	72	1.05			
36 Volga	77.38	29	.30			
37 Clairwood	121.24	56	.60			
38 Slovenska Bistrica	159.23	75.00	79	6.00		
39 Sloga	45.66	17.00	22	.90		
40 Slovenski Napredni Farmeri	60.75	28	1.65			
41 Modern Crusaders	145.68	86	1.50			
42 Jutranja Zarja	99.83	52	1.20			
43 Magic City Juniors	49.83	29	.90			
44 Brooklynski Slovenci	45.12	23	1.95			
45 Conneaut	54.25	100.00	28	2.70		
46 Naš Dom	92.96	40	4.50			
47 Eastern Star	64.09	37				
48 Massillen	26.53	12	1.35			
49 Golden Star	37.89	18	.45			
50 Comet	28.57	15				
SKUPAJ	\$14,420.06	\$6,080.84	6767	\$426.45	\$58.00	2888
Bilanca 31. maja, 1930						
Dohodki za mesec junij, 1930						
Asesmenti krajevnih društev	\$14,420.06					
Obresti čekovnih prometov (2%)	58.63					
Obresti od posojil na posestvih (6%)	9,144.30					
Nova posojila in prošnje	35.00					
Skupni dohodki						
Stroški za mesec junij, 1930	\$2,333.34					
Za posmrtnine						
Za odpravljino	100.00					
Bolniške podpore	3,011.50					
Porodi	195.00					
Operacije	300.00					
Izvazredna podpora	150.00					
Upravni stroški	1,463.31		7,555.15			
Preostanek meseca junija				16,102.84		
Bilanca 30. junija, 1930						
James Debevec,						
zač. tajnik.						

Spremembe pri krajevnih društvih S. D. Z. za mesec junij, 1930 — Asesment št. 200

Društvo Slovenec, št. 1

PRISTOPILI: 9130 Frank Opaskar, 9131 Louis M. Jalovec, 9132 Frank Mahnič.

ZOPET SPREJETI SUSPENDIRANI: 8 Joseph Ogrin, 9 Frank Matjašič, 17 Anton Peterle, 39 Frank Oblak, 78 Frank Vadič, 97 Frank Klopčič, 134 Andrej Fejdiga, 330 Joseph Ferlin, 347 Peter Vintar, 393 Mike Vintar, 397 Leopold Kolegar, 405 Frank Urh, 978 John Hlad, 993 Anton Ahinc, 1036 Frank Grandovec, 1257 Frank Zakrajsk, 1501 Joseph Kodrich, 1521 Martin Kuhar, 1564 Tomáš Pustotnik, 1588 Mike Škerlanc, 1677 John Smrekar, 1878 Anton Sterlekar, 2335 Mike Pugel, 2366 Joseph Grandovec, 2538 Martin Matkovič, 2834 Anton Marn, 3041 Frank Skabar, 3049 Mike Seller, 3115 Frank Jerele, 3770 Louis Champa, 3810 Frank Klopčič, 4223 Joseph Cortalich, 4409 Frank Barič, 4741 Leopold Goitez, 5622 Frank Matjašič, 5784 Frank Turk, 7421 Frank Kolenc, 7859 Frank Okički, 8043 Edward Matjašič, 8044 Joseph Trebec, 8568 Louis Champa, 104 Frank Maren, 1080 Jernej Petkovsek, 8146 Ludvig Smolnic, 8524 Joseph Grdin. PRESTOPILO: Od št. 27, 5483 Frank Sirs.

SUSPENDIRANI: 94 Anton Zgonc, 159 John Skvarca, 199 Frank Globokar, 401 Louis Cuenik, 494 Tomaž Tekavec, 969 Joseph Kremlar, 1807 Joseph Hrast, 2530 Frank Matjašič, 2657 Albin Kremlar, 3906 Matija Hitt, 4215 Andrew Bole, 4221 Frank Hribar, 4410 Anton Slak, 4613 John Judež, 5286 Anton Kolenc, 6157 Anton Turk, 6163 Antol Seliškar, 7043 Andrew Miller, 7810 John Strauss, 8038 William J. Kennick, 8288 John Benčina, 8455 Edward Skvarca, 8569 Andrej Renko, 8825 Joe Mlakar.

CRTANI: 8040 Joseph Galich, 8514 John Močilnikar.

Društvo Slobodomislne Slovenke, št. 2

SUSPENDIRANE: 7157 Frances Valjavec, 5888 Antonia Zagar, 4531 Agnes Zagar, 1572 Josephine Kushlan, 1311 Ivana Zajc.

ZNIŽALE PODPORO: Od 2'D na 2'N, 691 Agnes Kalan; od 4'C na 4'N, 5164 Irma Kalan.

Društvo Slovan, št. 3.

PRISTOPIL: 9133 Frank Krancicev.

ZOPET SPREJET PASIVEN: 6177 Filip Kordish.

SUSPENDIRANI: 4430 Joseph Pegrit, 5547 James Spetich, 3331 Louis Modic, 3952 John Lušin, 2891 Jack Gregorin.

ODSTOPILO: 6390 Frank Vihtelic.

Društvo sv. Ana, št. 4.

PRISTOPIL: 9134 Stella Ausec.

ZOPET SPREJETE SUSPENDIRANE: 3395 Josephine Lustik, 8238 Olga Habla, 4454 Mary Spolaric, 7257 Mary Novak, 5291 Franciska Mjehvc, 8400 Antonija Mihevc.

SUSPENDIRANE: 1607 Frances Nosse, 1416 Mary Jeric, 3603 Ivana Modic, 7255 Kristina Šuštaršič, 2166 Mary Petek, 2983 Steffie Braydich, 5179 Agnes Gostich, 505 Ivana Koprivec, 4007 Mary Palčič, 4625 Jenny Zupančič, 4676 Mary Gregorin, 7261 Rose Brodnik, 7590 Mary Glavič, 3882 Josephine Gornik.

PASIVNE: 1296 Ivana Matjašič, 4537 Marija Brodnik, 3371 Mary Jurilina, 6210 Anna Evenmarg.

CRTANI: 816

SPOMINI Z DIV.JEGA ZAPADA

Maurice Constantine Weyer

"Brez primere!... Meni pa so se zdeli Hannini zlati lasje bujnejši, njena koža bolj blesteca in njen bisernobeli smeh, ki se je izprožil baš ta hip ob neki Archerjevi pripombi, neprimereno bolj za! Ni dvoma — rdečelasc je imel dober okus!"

Tem bolj mi je bil zoperen... K srceč sem imel posla s konji, ki ju je bil kupil O'Molloy. Napoleon ju je bil baš privedel. Enega je držal za povodec, drugi je bil privezan k repu prvega. Irci se niso mogli dodača načuditi, kako sta postala konjiča poslušna. Gospa O'Molloyeva je menila, da je to nekako s coprinojo v zvezzi. Njena kmetska duša je ticala nevede še globovo v poganstvu. Izra časov sv. Patricka se ni posrečilo docela iztrebiti praznoverstva. Tako rotijo še dandanašnj v bretonskih predilinah duha Judicelovega, pravljilnega bretonskega vojvode!... Zabavalno me je, pustiti staro gospo pri svoji utvari. Sicer pa sta se konja, ko sva ju hotela spraviti v hlev, zoper zoperstavila in splašila, tako da je imel tudi Napoleon posla dovolj.

Vzel je v roke tistega, ki se je najbolj plašil. Hlev se mu je moral zdeti kakor strašna črna past. Z vso silo se je branil in kljub občutljivosti svojega vratu, ki je bil še ranjen od krotečega lassa, se je nenadoma vzpel kvišku. Malo je manjkalo, da ni Napoleon padel. Nekotem sem se gel — v spominu na neko davno doživetje — v svojo torbo, da bi konja ustrelil. Sam sem bil nekdaj prišel pod kopita zbesnelega konja prav na podoben način in rešila me je le prisotnost duha nekega cowboja, ki je konja ustrelil. A spretni Napoleon je bil že zoper v ravnošju. Z levo mu je stiskal nosnice ter ga tako ukrotil, nato mu je pomirljivo pihal na nos, z dlanimi mu je zaprl oči in hkrati nežno močno šepetal v uho, dokler se žival ni docela umirila. Deset sekund kesneje je bila že privezana k jaslim in ogledovala radovedno, a brez teka, neznano čudo v koritu: oves. Njegov tovariš se je udano pustil privezati zraven njega. Ta čas je Napoleon dopovedoval Timu, ki je bil na prvi pogled prav tako nežen kakor močan in ga nobena stvar ni mogla spraviti iz ravnošja, kako je ravnat z živaljo, da jo ukroti... Poleg ogromnih konj — težakov sta najina rjavca bila še bolj lična. A jaz sem opozarjal očeta O'Molloya na njih prednosti: brezprikorna žlahtnost nog in močna gradnja poševnih ramen; — po pravici sem mu zatrjeval, da bosta na teh lahkem zemlji isto zmogla, kakor njegova dva težka konja, a vzdrževanje bo neprimereno cenejše. Za moža, ki se je bil v kmetijstvu izučil na težki zemlji v deželi Ontario, je bilo to nekaj povsem novega. S sklonjeno glavo, gladeč si brado s prsti, je O'Molloy pozorno in nemo sledil mojim besedam.

Ko smo zapustili hlev, sta sedela oba para, Archer in Hannah ter Paul Durand in Madge, v mali razdalji na nekem štoru. Za njimi je zahajalo solnce, s svojimi zadnjimi žarki je zlatilo lase deklet in Archerjeva glava je s svojo rdečo lasuljo kar gorela.

V svoji črni satinsti srajci, belomodrih hlačah, je nategnil Archer galantno vse strane, da bi Hannah pozabila na mojo nazvočnost. Tako vsaj se je zdelelo meni, ko sem slišal njen smeh. Donel je glasno, skoraj nekoliko grobo. A vendor si lepšega nisem mogel misliti. Da se more bolje nasmejati, je upognila glavo nazaj, videl sem, kako je nje-

moj škot, in sem v duhu že razdeljeval svoje konje tu enega, tam dva, celo štiri, za vsako kmetijo v okolišu. Kljub stari škotski maksimi "Vsi za enega," se mi je posrečilo prodreti v njih falango. Čeprav je prerija umirala, je vendor cowboy še enkrat zmagal nad kmetom.

Med zajtrkom se je izprožila vsa kista zlobnost gospe Grantove nad sosedje O'Molloyeve.

"Kako nespetmetno je bila Vaša misel, prosiši za gostoljubje pri Irčih, ko je vendor škotska gostoljubnost prisla že v pregovor! Ali Vas je nemara nagnila k temu Vaša katoliška vera, ki jo v škodo svoje duše izpoveduje, k temu koraku Hvala Bogu! Moje je maščevanje, pravi Gospod! Morda — kajti Vi ste simpatični in bi bilo zares škoda za Vas, če bi ne bili med izvoljeni — bi Vas v protestantski okolici doletela sreča, da najdeš pravo vero in se spreobrene!"

Nato se je s svojim namazanim jezikom umazano široko-ustila s psovanjem gospe O'Molloyeve: "To je vendor neodpustno, dopustiti, da se Hannah zaljubi v tega pritepenca, Archerja Joycea. Kaj pa vemo o njem? Edino to, da je bil nesramen dovolj, boriti se v južni Afriki proti britanskemu imperiju! Škoda, da ga niso ustrelili — večno škoda!... Gotovo je potome tiste irske sodrge, ki je leta 1870. pridigala k vstaji zoper Anglijo in podvzela reparski vpad v sijajno provinco Ontario!"

MacPhersonovi, Grantovi in Campbellovi so zoperstavili mojih predlogom svojo trdovratno škotsko previdnost.

Angus MacPherson je hotel vedeti vse natančno in je pripeljal svojo dolgo, suho postavo čez vsako poedinost, da bi njegovi in rdečkastim pijancevim očem kaj ne ušlo.

Grant je bil razposajen dečko, šaljiv v taki meri, da sploh nisla mogla do resnega kupčiškega zaključka.

In Jimmy Campbell je žvečil hkrati s konci svojih brk neodčna angleška rekla:

"Da, da!... Saj bomo videli."

Angus MacPherson je izrazil željo, da bi videl nekaj mojih konj pri delu, ob plugu poleg svojih. Uganil sem prekanje in malenkostno skopost, ki se je skrivala za tem predlogom — rad bi videl, da mu polje zorjem zastonj — in sem mu gladko odklonil.

Nato sem poskusil z orjaškim Grantom, ki se mi je zdel dojemljivejši. Imel pa je manjico citirati neprestano sv. Pismo, s čemer je razylekel pogajanja v neskončnost. Znal je vse Salomonove izreke na izust. Kakor kak laični duhoven je znal prekiniti stavek na sredi, ali šalo, in klicati s svojim basom, ki mu je dal mazilin zanos:

"Ah, saj sem misil le na tega neumnega Irca... Če bi se kdaj zgodil v tem okraju zločin, ga mirno lahko ukenemo, preden se potrudimo iskatki krivca drugod."

Enodušna obsodba Archerja, ki sem nanjo razen pri O'Molloyevih in pri Paulu Durandu naletel, me je nekoliko spravila z njim. Poznal sem tip ljudi, kateremu je pripadal. Bil je eden tistih nediscipliniranih, upornih in prepričljivih Keltonov, kakršnih je bilo od nekdaj dovolj. Bil je pripadnik tiste rase, ki je spravljala v obup vse angleške vladarje po vrsti in ki je zastrupljala tudi dneve velike Elizabete nič manj kot izguba Calaisa. Bil je eden tistih anarhističnih Galilejcev, ki so širokoustni, v večnem prepiru med seboj in s svojimi sosedji, vsak hip pripravljen, organizirati najbolj neprizakovane intrige.

Ta podzemski, tlecji plamen je povzročil več kot enkrat velike požare po vsem britanskem kraljestvu. Archer je sledil le klicu svoje krvi, ko je sejal v tej tisti naselbini duha nemirnosti in upornosti, ko je morda — tisti hip se mi je zdelo celo zagotovo — sill v kako katastrofo v svoji okolini, pri O'Molloyevih, da, v Hannnahinem življenju. Čutil sem, kako se mi krči srce. Toda napisel — kaj pa mene brigata? Važno je le, da se ne zapleteš tudi jaz v tako stvar. In temu se prav lahko izognem. Le temu malemu irskemu dekletu naj bi ne pripisal večje važnosti, kot je treba — pa bo! Saj je le statistinja v velikanski drami, ki me obkroža; statistinja — nič več!

(Dalje sledi.)

Oglas v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspreh.

OVČAR MARKO

Janez Jalen

Odločil se je preriti navzgor, pa je samo dognal, da nikjer ne doseže previsa. Zopet je sam sebi glasno pripovedoval svoje misli: "Kakor miš v mišnicu sem se ujel. Miš pregloda včasih les in uide. Skale ne morem. Morem samo tam ven, kjer sem prišel noter. Moram!"

Poškal je trdna oporišča in na vse mogoče načine skušal doseči v navznotraj upognjeni steni prihodnje oprijeme in se je trudil in trudil, dokler se mu niso pričela tresti kolena, da je moral zopet odnehati: "Noge in roke imam za laket prekratke. Ko bi bilo v tej prekratki pojavljati se v meni in kateriga sem se podleči bal."

Nato se je s svojim namazanim jezikom umazano široko-ustila s psovanjem gospe O'Molloyeve: "To je vendor neodpustno, dopustiti, da se Hannah zaljubi v tega pritepenca, Archerja Joycea. Kaj pa vemo o njem? Edino to, da je bil nesramen dovolj, boriti se v južni Afriki proti britanskemu imperiju! Škoda, da ga niso ustrelili — večno škoda!... Gotovo je potome tiste irske sodrge, ki je leta 1870. pridigala k vstaji zoper Anglijo in podvzela reparski vpad v sijajno provinco Ontario!"

MacPherson ni imel do rdečelasca nič več usmiljenja kot njeve žena. Koščati kmet mi je potisnil kozarec whisky v roko in me pozval, ponoviti že dve stoletji posvečeno formulijo "Spominu Viljema Oranjskega, ki je odslovil Veliko Britanijo pretendentov na krono in papilstov, stranke grejač in lesenih cokljiv!" Ko sem mu smehtlje dejal, da sem tudi jaz "papist", je bil nekoliko poparjen in se je vlijudno opravičil.

"Ah, saj sem misil le na tega neumnega Irca... Če bi se kdaj zgodil v tem okraju zločin, ga mirno lahko ukenemo, preden se potrudimo iskatki krivca drugod."

S hrbotom se je obrnil k steni in čkal, da se je prilepila leva noga. Z levo roko je držal za trden oprijem. Nato je pritisnil okrvavljeni desnicu in desno nogo na skalo in čkal. Motril je strmino pod sabo in prav nič drugega ni več mislil kakor samo to, kako bi se vendorje ujel, če ga kri ne obdrži. Okrog glave mu je prirfotal pisani metulj. Če bi mu bil sedel na čelo, bi ga ne bil mogel odpoditi.

Zopet so se mu pošibila kolena. Zavedel se je, da ne sme prav nič več čakati: "Zdaj!"... Ce bi se bil moral pognati le za komolec dije, bi kri ne bila vzdržala; padel bi bil. Tako se je pa krčevito držal trdnih oprijemov, kakor bi sam sebi ne mogel vrjeti, da je rešen.

Nadaljnja pot do torbe, cokel in čutare tudi ni bila lahka, pa Marko jo je prelezal, da niti enkrat ni pomislil na nevarnost. Odžejal se je z opelinjeno voljo in se odpočil. Potem je še tretjič preplezel žleb, obul nogavic in nateknil cokle. Videl je v skali krvave oditike svojih nog in desnice in mirno presodil, kako v nevarno peč se je zaskočil: "Naka! Tudi za konje in parizar ne grem še enkrat preskakovat tega mesta samo na lastno kri opri."

Hiro se je povzpenjal na vzhod, obšel Veliki plaz, stopil na Čelu na rob in se oglasil Joku: "Da ne bo v skrbih."

Nadzaj je krožilo in kraljal par prokarjev in Marko se je spomnil, kako malo je manjko, da ne obletavajo krokariji in kavke sedaj njega, kakor so obletavali Urha, mačevskoga ovčarja. In Ančka bi za pogrebom še jokati ne smela, da bi se ji ljudje ne posmehovali.

"Hvala Bogu."

** *

V nedeljo popoldne so vkljub

vročemu solncu ozivila pota in steze čez Peči. Senoseki in grabljevke, skoro sami fantje in dekleta, rekdokdo je bil oženjen med njimi, so odhajali Zavrh na rovte. Bolj praznično kakor delavnisko oblečeni, z nategnjenimi in rožmarinom na klobukih in na modrcih, s koso ali grabljam čez ramo, so postajali, peli in vriskali, da je bilo v vaseh pod njimi marsikom hudo, ker je moral ostati doma.

Na njivar sta odganjali ajda in repa, pa menjah je že zelenela otava, na Blath, kjer raste le rudina in trdo seno, se je pa še vedno poznalo, kako široke redove so risale kose.

Ko se je znočilo, so zažareli ob pobočju Stola številni kresovi in kakor njim v odgovor so kmalu nato zagozeli kresovi tudi na Jelovici v Pokluki:

"Blejci in Gorjanci so že kar vrsi na rovih." In pesmi in vriski niso potihnili pozno v noč.

Vreme je bilo stanovitno in ni priganjalo k delu, pa so v pondeljek vendor senoseki že na vse zdaj sekli, ker zjutraj kosa najbolj reže.

Ančka, katero so vsi pohvalili, kako dobrе krape je skuhalna za kosilo, je imela z gospodinjstvom ves dan zadrgo, da si je pomagala Rozalka.

Po večerji so senoseki in grabljevke zakurili vrh rovta in polegli in posedli okrog ognja. Od vseh strani so prihajali vasovavci, večinoma fantje, pa tudi nekaj deklet, kakor bi se bili dogovorili, da pridejo pozdraviti novo gospodinjo na rovih, Podlipnikovo Ančko.

Ančka pa še ni bila med druščino. Ob ognjišču pred bajto sta hiteli z Rozalko pomivati po večerjih z nimi.

Marco pa se ni izdal in jo je zavrnil precej osorno in glasno, da je tudi Ančka slišala: "Saj ni treba, da bi se mi vedeni mudilo, kakor bi me medved 'polabil'.

Ančka, ponosna na to, da kuha na rovih, je pa z nekako očitajočim glasom opnesla ognju: "Malo bolj bi se bil lahko podzival, da bi bil vsaj večerjih z nimi."

Marco, res truden in noge so ga skele, čeprav je bil v nogavicah pod zavojem podlžil li-

ste divjega boba, je vprašajoče gledal Ančko in skušal ugeniti, zakaj ni prijazna z njim: "Saj sem sam skuhal, sebi in Volkunu, da sva oba dovolj imela."

Tega pa ni povedal Marco, da sam skoraj nič ni mogel jesti.

Rozalka, ki je brata bolj poznala kakor Ančko, je vedela, da mu nekaj je. Molčala je in čakala. "Ne bom siila vanj, morda bo sam namignil." Ker je molčala tudi Ančka, je Marco snej s klobuka očnico, ki jo je dopoldne v Vrličih odtrgal za Ančko.

"Ančka! Ali si videla že kdaj takoj zvezdo?"

"Ne se."

"Jaz tudi ne."

"Jej, je lepa," se je začudila Rozalka.

"Ančka! Tvoja je."

Marco je pričakoval, da bo Ančka, ko ji bo dal s tolkom trudom in nevarnostjo pridobiljeni cvet, rečla kakšno tako besedo, ali da ga bo tako pogledala, ali da se bo božajoče doteknila njegove roke, sploh da mu bo na en ali drug način povedala: "Ti, moj Marco, moj fant!" Da bi opazila vsaj njeovo ranjeno desnico. Pa je ni. Saj milovati bi se ne bil.

Marco pa vse zoper —

ste divjega boba, je vprašajoče gledal Ančko in skušal ugeniti, zakaj ni prijazna z njim: "Saj sem sam skuhal, sebi in Volkunu, da sva oba dovolj imela."

Tega pa ni povedal Marco, da sam skoraj nič ni mogel jesti.

Rozalka, ki je brata bolj poznala kakor Ančko, je vedela, da mu nekaj je. Molčala je in čakala. "Ne bom siila vanj,

morda bo sam namignil." Ker je molčala tudi Ančka, je Marco snej s klobuka očnico, ki jo je dopoldne v Vrličih odtrgal za Ančko.

"Ančka! Ali si videla že kdaj takoj zvezdo?"

"Ne se."

"Jaz tudi ne."

"Jej, je lepa," se je začudila Rozalka.

"Ančka! Tvoja je."

Marco je pričakoval, da bo Ančka, ko ji bo dal s tolkom trudom in nevarnostjo pridobiljeni cvet, rečla kakšno tako besedo, ali da ga bo tako pogledala, ali da se bo božajoče doteknila njegove roke, sploh da mu bo na en ali drug način povedala: "Ti, moj Marco, moj fant!" Da bi opazila vsaj njeovo ranjeno desnico. Pa je ni. Saj milovati bi se ne bil.

Marco pa vse zoper —

(Dalje prihodnjič).